

РЕЗЮМЕТА

на научните трудове на
Доц. д-р инж. Димитър Христов Тенчев
Катедра "Икономика и стопанско управление"
"Факултет по химично и системно инженерство" при "Химикотехнологичен и
металургичен университет София"
във връзка с участие в конкурс за "професор" по професионално направление
3.8 Икономика, научна специалност **Икономика и управление**
Обявен в бр.5 на ДВ от 17.01.2014 г.

I. Учебни помагала и монографии

I.	1.	Тенчев, Д., Мениджмънт на качеството,	Монография, И. Радини Консулт, София, 1999. ISBN 954-90019-6-2
----	----	---------------------------------------	--

Резюме:

Мениджмънтът на качеството се превърна в ключова дейност на организациите с оглед на постигането на конкурентоспособност на организациите и удовлетворяване в максимална степен на изискванията и очакванията клиентите.

Монографията е с характер на учебник и е предназначена да подпомогне както студентите, така и мениджърите на фирмите да оценят актуалността на проблема, и да им даде информираност за аспектите на управлението на качеството в контекста на постигането на ефикасност и ефективност. Представени са ключовите термини, концепции, школи, принципи, философии, икономически аспекти, фактори, техники и прочее, свързани с управлението на качеството. Относно студентите, курсът се води от 1989 г. и е непрекъснато актуализиран с новостите в това направление.

Актуализацията на учебното съдържание основно се осъществява в Power Point презентацията, която подпомага процеса на обучение.

Самите презентации като учебен ресурс са публикувани на страницата на университета.

I.	2.	Тенчев, Д., Стопанска логистика /	учебни записки Power Point , 2001. http://uctm.edu/departments/economic/BG
----	----	-----------------------------------	---

Резюме:

Логистиката е ключова дейност в управлението на материалния поток в производствените фирми. Без да се достига до пунктуалност, в сферата на услугите, също има потребност от адекватно разбиране и управление на проблемите с оглед постигане на оптималност на разходите.

Курсът се води от 1994 г. на студенти ОКС "Бакалавър" от специалност Индустриален мениджмънт и ОКС Магистри от специалност Стопанско управление. Предназначен е да подготви бъдещите инженер - мениджъри и мениджъри за успешно справяне с предизвикателствата на ефикасното управление на материалните потоци в стопанската практика.

Курсът и представеният учебен материал обхваща всички области на управлението на материалният поток, от дейностите по разкриване на доставчиците на продукти и услуги, необходими за дейността на организациите, през подбора на подходящия доставчик, организиране на транспорта от доставчика до фирмата, управлението на материалния поток вътре в организацията, подготовката на готовата продукция за реализация - опаковане, етикиране и дистрибуцията до клиентите. Разгледани са всички звена участващи в процеса. Представени са характеристиките на стоките от гледна точка на логистиката, икономическите аспекти на управлението на материалния поток, процеса на сключване на договор за продажба и доставка, характеристиките на доставката, терминологичния речник обслужващ сключването на договорите и т.н.

Актуализиран е непрекъснато с новостите в управлението.

Публикуван е като учебен ресурс на страницата на университета.

I.	3.	Тенчев, Д., Управление на ремонта и поддръжката,	учебни записки Power Point , 2002. http://uctm.edu/departments/economic/BG
----	----	--	---

Резюме:

Управлението на ремонта и поддръжката на оборудването е дейност, свързана с поддържане на работоспособността ДМА през време на техния експлоатационен и физически живот с оглед осигуряване на устойчивост на производствените процеси и поддържане на високо качество на произвежданата продукция. Курсът и представения учебен материал е предназначен за обучението на студенти от ОКС магистър, специалност Индустриален мениджмънт и специалност Стопанско управление. Той дава информираност за ключовите дейности по отношение на управлението на тази дейност. Учебното съдържание обхваща целта и предназначението на Поддръжката в дейността на компаниите, еволюцията в разбирането на ролята и мястото ѝ в цялостното управление на дейността, икономическите аспекти на това управление, модерните подходи Reliability Center to Maintenance и Total Productive Maintenance. Актуализиран е непрекъснато с новостите в управлението. Публикуван е като учебен ресурс на страницата на университета.			
I.	4.	Тенчев, Д., Петя Кадийска, EPIQ Electronic Assembly – On the Way to World Class Company, Case Studies	Казус, Management Training Programme,, European Training Foundation, Torino, 2002, ISBN 954-90636-5-8, p.97
Резюме: Разработването на този учебен казус е осъществено в процеса на работа по Европейска обучителна програма Management Training Programme,, European Training Foundation, Torino, Издаден е в сборника с материали по тази програма и е разпространен в Лондонската клирингова библиотека, която е източник на реални казуси, които се използват за тренинги на мениджъри от различни компании по света. В него е представена българска компания, която е част на глобална компания с широк продуктов профил в областта на електрониката. Представени са различни управленски области - снабдяване, продукти и пазари, управление на производството, управление на качеството, управление на персонала и др. Предназначен за тренинги по стратегически анализ и стратегическо планиране в контекста на постигане на висока конкурентоспособност на база качество.			
I.	5.	Тенчев, Д., Икономика и управление на промишленото производство,	учебни записки общ курс, Power Point, 2003 http://uctm.edu/departments/economic/BG/
Резюме: Курсът по Икономика и мениджмънт на промишленото производство е предназначен за обучение на студенти от ОКС Бакалавър от всички специалности в ХТМУ София. Учебното съдържание е конфигурирано така, че да запознае бъдещите инженери с управленските проблеми, които са ежедневие за всеки управляващ - от началник смяна, през бригадир, технолог, началник цех и мениджъри от по-високите нива. Целта е да изясни важната корелация между производствените дейности, зараждането и реализацията на новости в практиката и икономическата им целесъобразност. Обхванати са дейностите и процесите от използването на ДМА, КМА, персонала, снабдяването с материали и управлението на материалния поток, оценяване на пазара, аспектите на управлението, измерването на ефективността и ефикасността на представянето, факторите за повишаване на производителността и ефективността на дейността, инвестиционния процес и др. Актуализиран е непрекъснато с новостите в управлението. Публикуван е като учебен ресурс на страницата на университета.			
I.	6.	Тенчев, Д., Марин Табов, Електронен модул за обучение по Логистика	Ръководство за разработване на проект по Логистика, 2003, ХТМУ София
Резюме: Представеният модул е предназначен да даде холистичното разбиране за управлението на материалния поток в производственото предприятие на студентите от ОКС Бакалавър, специалност Индустриален мениджмънт при ХТМУ София.			

Разработен е във вид на задание. дадена е кратка теоретична част, насочена към естеството на разходите за входяща, вътрешна и изходяща логистика. На входа на заданието се зададени данни за цената на суровината, цената на различните видове транспорт, разстоянията до различните доставчици, таксите и митата при внос, разходите за застраховка на доставката, междуперационните дейности, времена, брак, продукти, складовете и свързаните с тях разходи, разходите за опаковане, етиктиране и експедиция на готовата продукция, разходите за дистрибуция до различни клиенти и свързаните с това транспорт, мита, застраховки.

Същинската работа с модула се извършва в среда на Excel с електронни таблици, което позволява освен автоматичното пресмятане на данните да се виждат и междинните резултати и да се осъществяват дискусии между работните групи относно ефективността, ефикасността и икономическата целесъобразност на вариантите за решения.

Модулът подпомага обучението на студентите по Стопанска логистика, като отделен проект, за който се присъждат кредити.

Симулациите са взаимствани от производствената практика, входните данни се актуализират след проучвания от страна на студентите при стартирането на работата по проектите.

I.	7.	Тенчев, Д., Георги Кондев, Тотална поддръжка на оборудването	Учебно помагало Ръководство за оптимизиране дейностите по ремонта и поддръжката, Издателство ТУ София, ноември, 2006 ISBN 10: 954-438-576-2
----	----	--	--

Резюме:

Тоталната Поддръжка на Оборудването (ТПО) представлява производствена инициатива от световен клас, насочена към оптимизиране на ефективността и ефикасността на производственото оборудване. Един от основните принципи залегнали в ТПО описва ръководителите на екипи като хората, които стоят на първа линия в борбата срещу непланираните спирания на производствения процес. Именно те и всички други служители, имащи ежедневен контакт с оборудването, могат да използват своите познания и опит относно работата на производствения процес за да предсказват и предотвратяват аварията и други загуби, свързани с оборудването. Всички служители трябва да се стремят към тази цел, както чрез регулярни почиствания и проверки на оборудването, така и чрез екипно основана автономна поддръжка, която открива проблемите свързани с оборудването. Учебното помагало съдържа основни теоретични познания и практически съвети относно това как ключовите концепции заложи в ТПО могат да подкрепят цялостната работа на компанията и всички нейни дейности - отличителната черта на подхода ТПО. Шестте илюстрирани глави описват какво представлява ТПО, какви ползи носи това за всеки отделен служител. В началото на всяка глава има общ преглед на основните ключови моменти описани по-нататък в главата. В края на всяка глава е направено кратко резюме на изложения в нея материал и няколко дискуссионни въпроси. Ръководството по ТПО е предназначено за удовлетворяване на нуждите на лидерите на екипи, супервайзори, мениджъри на средно управленско ниво. Изданието би представлявало интерес и за преподаватели, докторанти и студенти, както и всички експерти и специалисти желаещи да подобрят своите познания в тази област. Предложените в книгата методи и техники могат да намерят широко приложение в стопанската практика на множество съвременни компании, които се стремят до подобрят своята работа.

I.	8.	Тенчев, Д., Управление на материалните запаси	учебни записки, ХТМУ, 2007, ХТМУ София
----	----	--	---

Резюме:

Управлението на материалните запаси е важен проблем в производствената фирма. За неговата оптималност влияние оказват както цената на придобиването, така и фактори свързани с поддържането на оптимален размер в складовете за суровини и

материали и готова продукция. Оценяването на нивата на складовите наличности, икономическите аспекти на икономическата целесъобразност и други параметри се разглеждат в учебния материал. Записките допълват в известна степен учебната дисциплина Стопанска логистика и са предназначени за студенти от ОКС Бакалавър, специалност Индустриален мениджмънт и ОКС магистър, специалност Стопанско управление.			
I.	9.	Тенчев, Д., Управление на качеството	Учебник, Училище по мениджмънт НБУ, Магистърска програма по Управление на човешките ресурси, 2009, ISBN 978-954-535-586-8
Резюме: Учебникът е предназначен за студенти от магистърска програма по "Управление на човешките ресурси" при Училище по мениджмънт при Нов български университет, както и за работещи, които нямат инженерно образование. Насочен е към придобиването на разбиране и достатъчно знания за оценяване на важността на Управлението на качеството в организациите. Обхватът акцентира основно върху ролята на човешкия фактор - мениджъри, служители и работници при изработването на стратегии и политика за качеството, икономическите аспекти на управлението на качеството и някои от съвременните модели за управление на качеството чрез самооценка на организацията - Malcolm Baldrige Award, EFQM, Business Excellence model			
I.	10.	Tenchev, Dimitar, Quality Management,	Учебник, School of Management, New Bulgarian University, Master program Human Resource Managementq 2010, ISBN 978-954-535-604-9
Abstract: The manuscript aimed to students in Master program HRM at School of Management at the New Bulgarian University teaching in English. It has the same purpose and content as a Bulgarian version. Резюме: Учебникът е предназначен за студенти от ОКС магистър от магистърска програма по Управление на човешките ресурси в Училище по мениджмънт към Нов Български университет с изучаване на английски език. Притежава същото предназначение и съдържание като българската версия.			
I.	11.	Тенчев, Д., Георги Кондев, Ръководство за упражнения по Стопанска логистика	Ръководство за упражнения, ХТМУ, 2010, ISBN 978-954-465-033-9
Резюме: Ръководството е предназначено да подпомогне обучението в курса "Стопанска логистика" за ОКС бакалавър от специалност Индустриален мениджмънт и ОКС магистър от специалност Стопанско управление при ХТМУ София. В него са разгледани в кратък вариант основните теоретични постановки от основния курс и са разработени упражнения по съответните теми - Планиране на материалните ресурси на база продажби (Агрегатно планиране), Оптимално количество в една доставка, икономично ниво на доставките, ABC анализ на запасите, Методи и подходи за подбор на доставчиците, Избор на последователност за изпълнение на поръчките, Критично съотношение при вземането на решения, Избор на оптимален маршрут (транспортната задача), обединяване на стоките в разпределителен склад, MRP II, метод Възлагане и др. Към това ръководство е разработен и наръчник на тютора, който подпомага преподавателя с решенията и акцентите относно всяко упражнение. Заложеното учебно съдържание заедно с Електронния модул за управление на логистиката допълва необходимите знания на студентите и им позволява по-холистичен поглед върху дейностите по управление на материалния поток.			

I.	12.	Тенчев, Д. Управление на операциите.	Учебни записки, Училище по мениджмънт, Нов Български университет, Магистърска програма "Мениджмънт и организационно съвършенство" 2011 г.
Резюме: Учебният материал е предназначен за обучение на студенти от ОКС магистър към Магистърска програма "Мениджмънт и организационно съвършенство" при Училище по мениджмънт при Нов Български университет. Съдържанието на материала е съобразени с изискванията за обучение по Управление на производствената дейност в контекста на модерния мениджмънт. То би могло да допълва курсовете по Управление на качеството, Производствен мениджмънт и Икономика и мениджмънт на студентите от ОКС бакалавър при ХТМУ. Застъпени са ключови дейности от Планиране на операциите, Стратегии за процесите, Икономически аспекти на управление на производството, Рентабилност, Иновации, Проектиране на операциите, Техники за прогнозиране, Проектиране на стоки и услуги и процеси, Планиране и контрол на проекти, Управление на материалния поток, Управление на ремонта и поддръжката, Стратегическо планиране, Агрегатно планиране, Производствени и работни графици, Икономика на качеството. В този си вид представеният материал дава обща представа за сложността на процесите на управление на представянето и предлага подходящи техники за извършване на оптимизационно планиране и осъществяване на задачите от производствения мениджмънт.			
I.	13.	Тенчев, Д., Мениджмънт на качеството , изд. ХТМУ, 2013	Учебник, ХТМУ под печат
Резюме: Съдържанието на учебника е предназначено за студенти, които изучават дисциплината Мениджмънт на качеството, но заложените в него теми и учебен материал са подходящи и за мениджъри на малки и средни предприятия с оглед повишаване на разбирането за важната роля на качеството по пътя за повишаване на конкурентоспособността. Учебникът представлява разширено и допълнено издание на издаденото през 1999 г. учебно помагало (монография). Разгледани са темите за концепциите за качеството и неговото управление, икономическите аспекти на работата по качеството, съществуващи системи и средства за осигуряване на качеството в контекста на удовлетворението на клиентите, ролята на човешкия фактор в работата по качеството, пазарното представяне на организациите и взаимовръзката му с качеството на изпълнението, техники и методи за управление на качеството.			
I.	14.	Тенчев, Д., Управление на проекти,	учебни записки, 2013, ХТМУ София, под печат
Резюме: Съдържанието учебните записки е предназначено за студенти, които изучават дисциплината Управление на проекти. Това са студенти от ОКС Магистър по Индустриален мениджмънт и Стопанско управление при ХТМУ София. Съдържанието е структурирано по начин, който позволява да се представи на всеки заинтересован от разработването на проекти и тяхното управление, като са поставени акценти върху онези критични за всеки проект фактори и стъпки, които оказват влияние върху успешната му реализация. Посочените примери апликират опыта на различни организации и лично на автора, като по този начин се фокусира вниманието върху важните неща. Дефинираните характеристики на всеки проект - Бюджет, Качество и Време са основните, около които се осъществява адекватното управление за постигане на целите му.			

II. Статии в научни списания				
II.	1.	Тенчев, Д., Системата на човешките ресурси и качеството на продукцията,	на и	Статия, "Проблеми на труда", бр. 12, 1998 г. с. 34
Резюме: Постигането на висока конкурентоспособност е ключова цел на организациите в тяхното пазарно представяне. Нейното наличие е гаранция за добри бизнес резултати, доверие на клиентите и повишаване на пазарния дял. Работата на организациите по пътя за това постижение е пряко свързано с участието на хората. Една максима, че "Без удовлетворени служители, няма удовлетворени клиенти" важи в пълна сила и на съвременния етап от развитието на обществото. Всичко това е в контекста на удовлетворението на клиентите, което може да бъде интерпретирано като качество на дейността. Участието на персонала в цялостната дейност на организацията се проявява освен в прякото изпълнение на задачите, където перфектното изпълнение е цел, но и в процесите на генериране на идеи, вземането на решения, работа в екип и прочее. В статията са дефинирани области, които кореспондират така изброените. И докато в областта на мениджмънта (условно наречена "Двигател" на организацията) са заложили типичните за това технически системи, административни системи, организационно управленската структура, контролът и насочването на усилията, квалификацията на хората, средствата и техниките за подобряване на качеството, то в областта на лидерството ("Горивото" за двигателя) са дефинирани така наречените "Меки умения" - работа с хората, взаимоотношенията, емоциите, ценностите, потребностите, синергията, потенциалът за развитие, креативността и творчеството, доверието и нагласата за непрекъснати подобрения и усъвършенстване. В статията се акцентира на необходимостта от холистично възприемане на човешкия фактор, на който не трябва да се гледа само като на изпълнител, а като на най-ценния капитал на организацията. Посочените в надстройката (Лидерството) елементи са по-съществени защото те пряко влияят върху настроеността, мотивацията, ангажираността на хората, за да отдадат максималното от себе си за постигане на целите на организацията и за своите собствени цели и удовлетворяване на своите потребности. Принос: Научно приложен характер.				
II.	2.	Тенчев, Д., А. Цанов, Изкуственият интелект, мултимедиите и обучението на персонала,		Статия, "Икономика", февруари, 1999 г., с. 16.
Резюме: Статията разглежда проблема за провеждането на адекватно обучение като области, цели, начини и средства на персонала с оглед на допълване и развитие на знания и умения, които са в помощ на процесите на непрекъснато усъвършенстване на дейността и подобряване на представянето на фирмите. Акцент е поставен на начините на разработване на учебното съдържание и най-вече на процеса на поднасянето му пред аудиторията, била тя групов или индивидуални участници. Разгледани са различни форми на представяне на учебния материал и е направен критичен анализ, като се набляга на модерните форми на обучение - обучение на работното място в интернет или интранет среда. Демонстрирана е икономическата изгодност на виртуалното обучение и тренинг, но е посочена и слабостта, свързана с човешката адаптивност към този подход. Предложената интеграция между твърдата система за "наливане" на знания през екрана и разгръщането на двустранното комуникиране между машина и човек като процес на решаване на проблеми с много възможни варианти, самоконтрол и самооценяване на придобитите знания и развитието на приложния софтуер в насока на експертните системи с голям обем от				

база данни и поливариантност на обхвата на обучаемите е пътя който ще превърне мултимедийното обучение в наистина високо ефективно и ефикасно както за организациите, така и за техния персонал. Материалът предлага на тренинг отделите на организациите още една гледна точка, която би обективизирала и подобрила процеса на планиране както на учебното съдържание на различните курсове, така на начините на тяхното предлагане.

Принос:

Научно приложен характер.

II.	3.	Тенчев, Д., Тотално осигуряване на качеството на продукцията,	Статия, Годишник на ХТМУ том XXXIV, 1999 г., ISSN 1311-4190 с.283.
-----	----	--	--

Резюме:

Качеството и цената на продукцията са най-важните от гледна точка на потребители и клиенти фактори за вземането на решение на покупка. Съотношението разходи - ползи (цена - потребителска стойност) е водещото и при определяне на конкурентоспособността на едно изделие или услуга, което от своя страна предопределя и конкурентоспособността на организациите. Осигуряването на качеството означава изчерпателно познаване на изискванията и очакванията на клиентите и подчиняване а всички дейности на производителя (доставчика) в насока те да бъдат удовлетворени. В потока на осигуряване на качеството се включват проектантите (дизайнери), от които се очаква да вградят в проекта идентифицираните клиентски изисквания и очаквания; технолозите, които да организират последователността на технологичната верига, която да произведе проектирания продукт; производството, което да зададе и поддържа стабилни параметри на процеса, който създава продукта; контролатори които да планират и осъществяват превантивен контрол на процеса и продукта, така щото той да излезе от производството с планираните характеристики и прочее. Ангажиментите на заинтересованите страни се дефинират и от тях се очаква да бъдат спазвани и усъвършенствани. Един от популярните подходи за това интегриране на участниците във веригата за създаване на стойност е Quality Function Deployment (QFD).

В представената статия се разглеждат факторите на материалния поток и е предложено създаването на обратен информационен поток, който генерира адекватна информация от всички възможни източници (клиенти, маркетинг, продажби, сервиси и т.н.) на полезна такава и насочването и към конкретните й ползватели по цялата верига. Акцентът е насочен към производителите на суровини и преработвателите на последните до подходящи суровини и материали, детайли и полуфабрикати, необходими за съответното производство. Целите на създаването, организирането и внедряването на обратния информационен поток са да се обективизира видът и съдържанието на обратната връзка към конкретния адресат и той да оцени своя капацитет и възможности да отговори на изискванията на производителя и в крайна сметка на клиента. Обединяването на всички от веригата за създаване на стойност по отношение на удовлетворението на крайния клиент е процесът който повишава както ефективността, така и ефикасността на представянето и в крайна сметка на конкурентоспособността на доставчиците.

Принос:

Научно приложен характер

II.	4.	Тенчев, Д. Конкурентоспособност – това не е никак лесно!,	Статия, "Икономика", бр.8-9/2002 г., с. 33.
-----	----	---	---

Резюме:

Темата за конкурентоспособността на организациите няма да загуби своята актуалност, поради факта че на пазарите постоянно присъстват широк кръг играчи, всеки от които преследва своя пазарен дял и цели да го разшири за сметка на останалите. В този смисъл постиженията на компаниите се измерват според комплекс от фактори, най-важните измежду които са цена на пакета продукт/услуга и потребителската стойност за клиента. Статията е насочена към комплексността на

потребителското възприятие за качество и конкурентоспособност на фирмите и марките. Представена е опростена формула за измерване на добавената потребителска стойност, която е в контекста на конкурентоспособността. В числителя участват такива показатели като технически и физически характеристики на продукта/услугата, годността ѝ да изпълнява своето предназначение, надеждност, качество, нивата на услуга за клиентите по доставката, инсталирането и лекотата на използване и онези много важни параметри, демонстриращи отношенията на персонал и фирмата като цяло към клиента - емпатия, ангажираност, отзивчивост и прочее. В знаменателя са заложили критерии за еднократния разход (цената на придобиване) и сумарния разход по притежаването на продукта /услугата, както и достъпността за клиента, времето за появата на пазара, завоюване на потребителския интерес, времето за отговор на клиентските изисквания и др. Проблем при прилагането на тази формула е остойностяването на всеки един от посочените елементи с адекватни мерни единици. В тази насока е и целта на разработката - да накара фирмите да погледнат под друг ъгъл на процеса на доставяне на стойност за клиента и да формулират свои собствени измерители и сравнители за оценяване на постиженията си.

Принос:

Научно приложен характер

II.	5.	Тенчев, Д., Георги Кондев, Business excellence – следващото предизвикателство	Статия, "Икономика" бр. 3, 2004 г., с. 81.
-----	----	---	--

Резюме:

Постигането на високо устойчиво качество и създаването на нагласа за непрекъснато усъвършенстване на дейността във всички аспекти на управлението е главна стратегическа цел на всяка една организация. На тази тематика е посветена и представената статия. В нея е разгледана еволюцията на работата по качеството, представени са различни подходи, автори и практики, за да се достигне до съвременните модели за самооценка. На кратко са представени моделите на Деминг, на Малкълм Болдридж и Европейската награда за качество, критериите по които се самооценяват организациите. Изтъкнати са ползите за организации, използващи тези подходи и е установен ръст на броя на фирмите, прилагащи самооценката като начин за мотивиране и съизмерване с конкурентните организации в съответните браншове. Представена е и универсалността на моделите. С тях могат да работят организации от всички области - производство, търговия, услуги, публична администрация и др., няма значение размерът - малко, средно или голямо предприятие, изисква се висока ангажираност на ръководствата и последователна и неотклонна политика по организирането, планирането, реализацията на дейностите по самооценяването и разпространението на резултатите и прочее.

Принос:

Научно приложен характер

II.	6.	Кондев, Г., Д. Тенчев, Merchandising as a way to rise the competitive power Мърчандайзингът – начин за повишаване на конкурентоспособността.	Статия, Journal of the University of Chemical Technology and Metallurgy, 39, 4, Декември 2004, 515-522 .
-----	----	--	--

Abstract:

Today in our constantly changing world businesses invest enormous resources to satisfy all requirements and preferences of their customers. At the same time they keep watching their competitors' operations and undertakings. Any product is designed for giving satisfaction to people's particular needs. Along with marketologists, designers, financiers and engineers, merchandisers contribute a lot to raising the competitive power of the firm they work for. Merchandisers establish contacts with clients, i.e. retailers, as well as with buyers when it is their direct duty. Not only the identification of the customers' demands and expectations is of

great importance for the firm but also and the process of the implementation of their products and services in the market.

Building up of the firm's competitive power is a long-lasting process, covering all phases and operations. From the point of view of their direct contacts with buyers, merchandisers are the people who contribute most to making positive characteristics of a product and its benefits clear.

Резюме:

В непрекъснато променящия се свят около нас фирмите инвестират огромни средства, за да задоволят изискванията и предпочитанията на своите клиенти. Паралелно с това те постоянно следят действията на своите конкуренти. Всеки продукт има за цел задоволяване на определени човешки потребности. Наред с маркетолога, проектанта, финансиста, инженера, човекът от първата линия (мърчандайзерът) допринася съществено за повишаване на конкурентоспособността на фирмата. Той осъществява контакта с клиентите, т.е. търговците на дребно, а също и с крайните купувачи тогава, когато това е пряко негово задължение. За фирмата, освен идентифицирането на изискванията и очакванията на потребителите е важен и процесът на същинското внедряване на продуктите и/или услугите на пазара. Изграждането на конкурентоспособността на фирмата и нейните продукти и услуги е дългосрочен процес, обхващащ всички фази и дейности, но от гледна точка на прекия контакт с купувача, мърчандайзингът е това, което най-силно допринася за изясняване на положителните характеристики на изделието, както и ползите за потребителя от притежаването и използването му.

Принос:

Приложен характер

II.	7.	Кондев, Г., Д. Тенчев, Осигуряване на качеството през призмата на устойчивото развитие,	Статия, Международно списание Устойчиво развитие, бр 9., юни, 2013 г., стр. 144, ISSN 1314-4138
-----	----	---	---

Abstract:

Dynamic development of the concept of sustainable development as a factor for increased competitiveness is directly related to different systems of quality management focused on excellence in the work. Such modern trend focused on integrating the activities of quality management and environmental management, managers pushing many organizations to focus their attention on clarifying the functions of quality and sustainable development. Creating a successful strategy in this direction is linked to performance for the previous two systems, leading to a reduction in the use of multiple resources, increase efficiency and effectiveness, full satisfaction of all parties and others.

Резюме:

Както е известно управлението на качеството е всеобхватна философия, включваща всички дейности в една организация. Най-често под тази дефиниция се разбира Управление чрез тотално качество (Total Quality Management). Съвременните компании оперират във високо конкурентна и същевременно турбулентна среда където холистичния подход в мениджмънта е необходим, важен и без него ефикасно и ефективно управление на дейността им на практика не би могла да се получи. В контекста на съвремението, устойчивото развитие е цел, допринасяща силно за адекватното използване на суровините, енергията, управлението на производството и създаването на продукти и услуги, които осигуряват качество на живот на днешното поколение и осигуряващо същия и по-добър стандарт за следващите поколения. Тези аспекти на устойчивото развитие могат успешно да се интегрират и са интегрирани в концепциите за управление на качеството. Пръв Деминг прави интерпретация на ключовите аспекти на екологосъобразното управление на дейността със своите 14 точки на модела за управление на качеството. Връзката между качеството и опазването на околната среда - ограничаване на използването на опасни вещества и

третирането на опасните отпадъци, управлението на отпадъците и вредните емисии в производствената дейност, контролът и регулирането на потребностите и използването на ресурси и горива, както и намаляването на нерационалното използване на енергия и намаляване на енергийните загуби в контекста на енергийната ефективност е ясно идентифицирана. Представена е интегрираната система за управление, включваща ИСО 9001:2008 , ИСО 14001 и ИСО 18001, която на практика обхваща както аспектите на управлението на производството, но и екологичните фактори и факторите свързани с осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд на персонала.

Изследвана е и корелацията между аспектите на опазване на околната среда и елементите на Европейския модел за управление на качеството. На тази база са изведени препоръки, които позволяват по- свободно интегриране на групите критерии от двете концепции с оглед адекватно усъвършенстване на представянето на организациите и повишаване а тяхната конкурентоспособност.

Принос:

Научно приложен характер

III. Доклади на научни и научно-технически конференции

III.	1.	Тенчев, Димитър, Да караме по-лесно колата на бизнеса,	Доклад, Научно практическа конференция, Търговище, 23 септември 2004, стр.50.
------	----	---	---

Резюме:

Бизнесът на всяка организация се влияе от множество фактори, които ако не се изследват, анализират, познават и управляват или поне организацията не се адаптира към тях се превръщат в препятствия по отношение на постигането на бизнес целите. Докладът е изнесен пред представители на бизнеса в Търговище и околностите на заключителна конференция по проект на програма ФАР Инициативи на пазара на труда" BG 0102.05. Във вид на презентация са представени на основните препятствия - неизвестни конкуренти, непознаване на клиентите, потенциала на пазара, жизнения цикъл на продуктите, важните за клиента характеристики, които предопределят конкурентоспособността на бизнеса и прочее. Представени са и новите акценти в мениджмънта - ролята на качеството, интегритета качество/маркетинг, мястото на системите за управление на качеството от серията ИСО 9001, някои техники за ефикасно и ефективно анализиране и управление на качеството, както и най-честите проблеми, съществуващи при внедряването на системи за управление на качеството.

Принос:

Практико приложен характер.

III.	2.	Кондев Г., Д. Тенчев, “Описателна характеристика на EFQM EXCELLENCE Model и използването му за постигане на съвършенство в работата.	Доклад, Национална студентска конфедерация и Младежки алианс за устойчиво развитие в химията и металургията, София , Първа научна сесия 22. юни 2005. стр.1
------	----	---	---

Abstract

The European Foundation for Quality Management (EFQM) was founded in 1988 and is committed to promoting quality as the fundamental process for continuous improvement within a business. It is dedicated to stimulating and assisting management in applying innovative principles of Total Quality Management suited to the European environment. Its aim is to improve the competitiveness of European private and public sector organisations. This paper focuses on establishing the rationale for implementing the EFQM model. The advocated advantages are established. The scoring process is demonstrated using the EFQM RADAR (Results, Approach, Deployment, Assessment and Review).

Резюме:

Докладът е предназначен да даде информираност на младите научни работници по отношение на съвременните подходи и начини за адекватно управление на дейността на организациите. Представен е моделът на Европейската фондация за управление на качеството, който през годините придоби изключително значима стойност в борбата за постигане на висока конкурентоспособност. Самият модел се състои от елементи и критерии по които организациите се самооценяват и на базата на получените резултати заявяват своите достижения. Последващата оценка от страна оторизираните органи на EFQM верифицира резултатите и присъждат ежегодните награди за качество. Призьорите и носителите на наградата притежават значително по-висок обществен имидж, реално по-високо признание за качеството на своите услуги и изделия, което води до разширяване на пазарния дял и респективно да повишаване на масата на печалбата.

Принос:

Приложен характер

III.	3.	Кондев. Г., Д.Тенчев., “Характеристика на EFQM Excellence Model и неговото приложение в България”,	Доклад, Научна конференция с международно участие по случай 60-годишнината на катедра “Неорганична химия”, ХТМУ-гр.София, 11.11.2005г.
------	----	--	--

Abstract

To help refine the way they operate, many companies are learning from industry best practice, for example “total quality models”. A model is a set of practical guidelines on how best to run company.

The most popular set of guidelines in Europe is the “Excellence Model”, developed by the European Foundation for Quality Management. The EFQM is a not for profit organisation that helps large and small companies to deliver better products and services. EFQM Excellence Model is a framework or management system that recognizes that there are many approaches to achieving sustainable excellence company work. The EFQM Excellence Model is a powerful tool for self-assessment and for the enhancement of the overall organizational effectiveness. Model is used widely in both the private and public sectors. The model looks at leadership; business strategy; people management; partnerships; resources and business processes. It also covers relationships with the customer, staff and society. The EFQM Excellence Model consists of 9 criteria and 32 sub-criteria. The five criteria are called “Enablers” and are concerned with how the organisation performs various activities. The four criteria are concerned with the “Results” the organisation is achieving with respect to different stakeholders.

Резюме:

С цел усъвършенстване на начина си на работа, множество компании се учат от най-добрите практики в индустрията, като например “моделите за тотално качество”. Тези модели са основани върху набор от практически ръководни принципи, показващи най-добрия начин на работа в дадена компания.

Един от най-популярните набори от такива ръководни принципи в Европа е “Excellence Model”, разработен от Европейската Фондация за Управление на Качеството (EFQM). EFQM е нетърговска организация, която помага на малки и големи компании да предлагат по-добри продукти и услуги. EFQM Excellence Model е структура или управленска система за оценка на множеството използвани подходи за постигане на устойчиво съвършенство в работата на компанията. Той е мощен инструмент за самооценка и за повишаване на общата организационна ефективност. Използва се широко както в частния, така и в общественния сектор. Този модел прави преглед на лидерството; бизнес стратегията; управлението на хората; партньорствата; ресурсите и бизнес процесите. Обръща се внимание също така и на взаимоотношенията с клиентите, служителите и обществото.

EFQM Excellence Model се състои от 9 критерия и 32 подкритерия. Пет от критериите

са наречени “Средства” и са насочени към това как организацията изпълнява разнообразни дейности. Четири от критериите са насочени към постигнатите от организацията “Резултати” със зачитане интересите на различните заинтересовани страни.

Принос:

Приложен характер

III.	4.	Кондев, Г., Д. Тенчев, Бенчмаркинг на процеса на снабдяване – още един начин за повишаване на качеството и конкурентоспособността на фирмата	Доклад, Пета международна конференция „Логистиката в променящия се свят, УНСС София 12-15, септ. 2005 г., Равда
------	----	--	---

Резюме:

В непрекъснато променящият се и силно конкурентен свят около нас, за да оцелеят компаниите независимо в каква област работят трябва да променят своя начин на работа. Тези промени могат да бъдат предизвикани от външни сили като конкуренция, промени в пазара или изискванията на клиентите, както и от вътрешни сили като умело и ясно лидерство, изграждане на вътрешно фирмена култура или други фактори. В съвременната конкурентна среда компаниите се различават по степента, в която те “прегръщат” промените. Дали компанията не осъзнава необходимостта от промени или просто се противопоставя на тях, или пък гледа на промените като на начин за подобряване на работата и ги подкрепя с подходящи методи и инструменти?

Компаниите лидери са осъзнали необходимостта от промени и разбират, че идентифицирането и обмяната на т.нар. “най-добри практики” е ключът водещ до успешно подобряване на работата. Те знаят, че проектирането на един нов процес чрез използване на успешно демонстрираните в света практики, идеи и методи не само води до намаляване на разходите и увеличаване на печалбата, а също така и до повишаване на конкурентоспособността на световните и вътрешни пазари.

За да достигнат до тези “най-добри практики”, водещите компании в света използват бенчмаркинг. Същността на процесът на прилагане на бенчмаркинг се състои в създаване на адекватни измерители, сравнителни индикатори, изследване на собствената дейност и сравняване на същата по идентични показатели с работата на водещите компании в света. Бенчмаркингът на снабдяването представлява процес на оценка и сравняване на работата на дадена компания в тази дейност, спрямо някоя друга, навсякъде по света, с цел събиране на информация относно нейната философия, практика, начин на работа и др., която би й помогнала да подобри своя снабдителен процес. С други думи бенчмаркингът е начин за изграждане на практика да бъдеш достатъчно обективен да признаеш, че другите са по-добри в тази област, както и да бъдеш достатъчно прозорлив (мъдър) да се научиш да изграждаш и управляваш процеса на снабдяване както твоите конкуренти и дори по-добре. Някои от основните причини описани в разработката, поради които компаниите използват бенчмаркинг в областта на снабдяването са следните:

- увеличаване на печалбата и ефективността на снабдителния процес.
- ускоряване и управление на промените в процеса на снабдяване.
- лесно и бързо внедряване на иновативни решения.
- създаване на чувство за неотложно изпълнение на задачите.
- преодоляване на самодоволно и арогантно поведение и фрази като “това не е приложимо или не е измислено от други”
- реализиране на подобрения относно процеса на снабдяване в съответствие с изискванията на наградите за качество в САЩ, Европа, Япония и др.

Следователно бенчмаркинга е един необходим инструмент за подобряване работата на отдела по снабдяване. Това изречение акцентира върху две основни неща. Първо, бенчмаркинг е един от многото инструменти за подобряване на работата. Той обаче не

обхваща всички аспекти на организацията и не може да разреши всички нейни проблеми. И все пак е много подходящ инструмент за определени компании и за определени процеси. И второ бенчмаркинг е насочен към подобряване на работата чрез събиране на информация относно представянето на най-добрите компании в дадена област. Настоящият доклад разглежда начините, по които компаниите лидери използват този процес за повишаване на качеството на снабдяване и подобряване на изпълнението.

Принос:

Научно приложен характер

III.	5.	Кондев. Г., Д. Тенчев, „Място и влияние на логистиката при прилагане на EFQM модела”,	Доклад, Шеста международна конференция "Логистиката в променящия се свят (теория, практика обучение), УНСС, 11-14 септ, 2006 Равда
------	----	---	---

Резюме:

Съвременните модели за управление на организациите почиват на акцентиране върху мотивацията на ръководствата и персонал в насока за повишаване на конкурентоспособността не само на продуктите и услугите, но и на организациите като цяло в обществото. Такива модели предполагат използването на обективни преценки за изпълнението на дейността, които най-често започват със сравнение с най-добрите и преминават в задълбочено оценяване вътре в компаниите на собственото представяне в контекста на цели, политика, отношения, използване на ресурси, управление на процеси и прочее. Самооценката се явява както елемент за позициониране на организацията в обществото, за идентифициране на слабите места и области, за обективно насочване на усилията за усъвършенстване на представянето. Обект на доклада е EFQM Excellence Model като техника за самооценяване в контекста на логистичната дейност на организацията.

Съвсем на кратко е представена еволюцията на този модел за самооценка като вдъхновено имплементиране на ключовите принципи на Тоталното управление на качеството в съвременното управление. Представени са критериите на модела, по които организациите се самооценяват - Лидерство, Политика и стратегия, Хора, Партньорство и ресурси, Процеси, Клиенти - резултати, Хора - резултати, Общество - резултати, Ключови- резултати.

В доклада е идентифициран критерият "Партньорство - ресурси", където е мястото на оценяване на логистичните дейности. Изследвана е цялата гама от партньори - доставчици, дистрибутори, транспорт и прочее, които са обект на оценяване, тяхното влияние върху успешното реализиране на стратегиите свързани с логистичната дейност. Наред с това същите тези партньори са и безценен източник за обратна връзка относно представянето на съответната организация по отношение на Партньорството, като чрез мнението им се подобрява обективността на оценяването и се набелязват областите за подобрене.

В материала са идентифицирани основните дейности на логистиката по пътя на осигуряване на конкурентно предимство на организацията, висока ефективност и ефикасност на тези дейности. Интеграцията между представените подкритерии и същинските логистични дейности, позволяват да се формират обективни измерители на изпълнението.

Представен е и процесът на изследване в последователните етапи, целящи всеобхватност на оценяването, събирането и обработването на данните и превръщането им в полезна информация, начините на разпространението им в организацията и планирането на последващите дейности, насочени към усъвършенстване.

В заключението са генерирани насоки за подобряване на работата, които биха довели до повишаване на ефективността и ефикасността на логистичните дейности в организацията.

Принос. Докладът <i>има практико приложен принос</i> като представя една добра възможност за интегриране на модерни подходи за измерване и оценяване на изпълнението в конкретна функционална област на управление с оглед постигането на обективни резултати и адекватни насоки за реализация към подобрене.			
III.	6.	Кондев. Г., Д. Тенчев., Н. Карев., Възможности за прилагане на EFQM EXCELLENCE MODEL в университетското образование,	Доклад, Международна юбилейна научна конференция: „Икономика и управление в XXI век – решения за стабилност и растеж” 08-09.11.2011, Свищов, ISBN 978-954-23-0679-5, т.3, стр. 433
Резюме: Развитието и приложението на един от съвременните инструменти за непрекъснато подобряване на качеството, а именно Европейският модел за съвършенство в работата, през последните години все повече е насочен към организации в нестопанския сектор и такива свързани с обучението на ученици и студенти. Използването на подобни модели в много училища, колежи и университети в Европа води до положителна промяна в работата им, като периодично се променят и критериите за оценка на качеството на обучение в тях. Все по-често днес университетите използват различни методи за самооценка, предложени от някой от най-известните модели за съвършенство. Настоящият доклад разглежда набор от техники за прилагане на европейския модел за съвършенство в няколко области, свързани с работата на един университет и възможните резултати след процеса на самооценка. В конкретната област на приложение от голямо значение е не избраният модел и технология на прилагането му, а същността и принципите, залежали в процеса на самооценка. Осъществяването на системни действия, насочени към подобряване на качеството на обучение и административно обслужване на студентите, които са подкрепени с пълната ангажираност на висшето ръководство е ключов фактор за удовлетвореност на студентите и служителите.			
III.	7.	Тенчев. Д., Г. Кондев., Икономически аспекти на предсказващото поддържане на оборудването.	Доклад, Международен симпозиум: „Управление на топлоенергийни обекти и системи” 10-11.11.2011., Баня, ISSN 1313-2237. стр.75
Abstract: In today's dynamic and competitive market, companies are constantly looking for ways and opportunities to enhance their competitiveness to attract more customers, increase sales volume and mass, respectively, of their profits. To achieve more adequate ratio - sales revenue / operating expenses, constantly explore processes in organizations and seek their optimization. The object of this report is the economic aspects of maintenance of machinery, equipment and apparatus.			
Резюме: Предсказващата поддръжка подпомага фирмите при тяхната работа и води до повишаване на ефективността им. Тези резултати влияят благотворно и върху бизнес представянето на организациите, повишаването на конкурентоспособността и финансовите резултати. В доклада са представени шестте големи загуби, характерни за всеки вид оборудване, които влошават изпълнението както на оборудването така и на организацията като цяло. С оглед адекватното управление на работата на оборудването и повишаване на ефикасността от дейностите по поддръжката е направена релация между появата на риск от аварии според характера на оборудването и икономическите аспекти по отношение на организираната предсказваща поддръжка. За нуждите на оценката на ефективността и ефикасността на предсказващата поддръжка е използван графичният модел за най-типичното поведение на оборудването - относително висок риск от аварии в началото при			

инсталирането на оборудването, докато сработят основните механизми, части и детайли, понижаване на вероятността от аварии след "разработването" на механизми, възли и детайли и запазването на тази ниска вероятност за дълъг експлоатационен период и отново повишаване на риска от аварии при изчерпване на ресурса на възли, детайли и механизми от оборудването. Разгледан е теоретичен пример в който се прави сравнителен анализ на икономическата целесъобразност от въвеждането на предсказваща поддръжка по отношение на старо оборудване и ново, което не е снабдено фабрично с периферия за предсказваща поддръжка. Направените коментари са в контекста на търсене на оптималност и рационалност при вземането на решение за това дали и кога е изгодно да се въвежда предсказваща поддръжка с всички необходими допълнителни датчици, софтуер, техника.

Принос:

Научно приложен

III.	8.	Халачева. Т., Д. Тенчев, Модел за оценяване на ефективността на обучението на човешките ресурси	Доклад, Международна научна конференция „Тенденции и предизвикателства в развитието на икономиката“ Варна , 10-11 май, 2012 г. ISBN 978-954-21-0603-6q том 4, стр. 56
------	----	--	---

Резюме:

Обучението на персонал чрез семинари, курсове и тренинги е постоянна, задължителна и изключително ползотворна дейност за всяка една организация. Резултатите, които произтичат от рационално планираното и проведено обучение и са в различни насоки - намаляване на трудовите злополуки, повишаване на квалификацията и уменията на сътрудниците, подобряване на комуникацията в организацията, повишаване на ефективността и ефикасността от изпълнението на трудовите задачи и представянето на хората и на фирмата и прочее. Един от сериозните проблеми при организирането и провеждането на програмата за обучение на персонала е обективното измерване на резултата от него. Това е сложен процес и обикновено е свързан със съобразяването на множество показатели. В доклада са представени някои от съществуващите модели за оценяване на ефективността от обученията, както и някои от ключовите фактори оказващи влияние върху нея. Разработеният и предложен в доклада модел включва следните етапи и показатели - оценяване на капацитета на сътрудниците преди, по време и след приключването на съответното обучение; оценяване на влиянието на обучението върху бизнес резултатите на организацията - качество на продукцията и услугите, обема на производството и услугите, обслужването на клиентите, динамиката на текучеството, отношенията в екипа; оценяване на стойността на програмата за обучение - разходи за един човек за едно обучение и общо за периода; икономически ефект за организацията след проведените обучения - динамика на масата на печалбата, динамика на производствените разходи, динамика на пазарния дял, динамика на продуктивността на труда, динамика на рентабилността.

Принос:

Научно приложен характер

III.	9.	Kondev. G., D. Tenchev., “Implementation of the FMEA for Optimization of Costs and Activities for Predictive Maintenance” ,	Доклад, Международна конференция автоматика' 2012, „ФА“ Юбилей “50 години обучение по автоматика“ Технически Университет – София, 1 - 4 юни 2012 г., Созопол, България
------	----	--	--

Abstract:

This paper is a brief overview of one of the widely used methods for risk analysis FMEA and its impact on the competitiveness of organizations. Described are the basic steps associated with the collation, processing and analysis of data on risk in different departments of an organization. Basic information unit in case is the document or set of documents related to a

description of the activities evaluated object. The results of expert assessment of risk in the work of a particular object are presented at the end of the document being reviewed and the relationship between so-called FMEA and predictive maintenance.

Резюме:

Предсказващата поддръжка е едно от съвременните течения в организирането, планирането и провеждането на дейностите по поддръжката и ремонта на оборудването. Тя позволява чрез организирането на целенасочено наблюдение на критичните възли и детайли на оборудването да се прогнозира аварийността и в следствие на това да се избягват аварията, чрез замяна или ремонт на тези възли и детайли. Ефектът от това е значителен и е свързан с намаляване на риска от множествени аварии, увеличаване на времето за използване на оборудването и междурементния цикъл, до намаляване на загубите от понижена производителност и прочее. За успешното функциониране на предсказващата поддръжка е необходимо да се създаде база данни с поведението на ключовите възли и механизми на всяка единица от оборудването, което позволява натрупването на статистическа информация за неговото поведение и отчитане на случващите се отклонения от неговата нормална работа. Възможно е и вграждането или използването на датчици и апаратура за следене на важни характеристики на поведението на оборудването - шум, вибрации, температура и др., които са обективни източници на информация за промяната на поведението му. Чрез използването на един от най популярните методи за оценяване на значението на риска - FMEA, е проведена експертна оценка на работата на кофата на багер за добиване на въглища по открит способ. В контекста на предсказващата поддръжка са направени предложения за насочване на контрола на ключови елементи от механизма, задвижващ кофата - хлабини на лагерите, вибрационен анализ на ролките, термодатчик за загряването на лагера, акустичен мониторинг и анализ на работата на ролките.

Принос:

Научно приложен характер

III.	10.	Тенчев. Д., Г. Кондев., „ Анализ на риска и влияние на предсказващата поддръжка при конвертор „Пиърс-Смит” „	Доклад, Международна конференция „Автоматика и информатика’ 12”, 3-5 Октомври 2012г., София, България, CD: ISSN 1313-1869
------	-----	---	---

Abstract:

Constantly increasing demands from customers, competitive struggle and economic crisis is only one of many factors requiring companies to pay more attention to the methods of risk assessment. Risk is one of the factors having the greatest negative impact on the objectives and activities of the company and the quality of products and services offered by them. The real risk and its consequences is one solid basis for the analysis of possible defects and reduce their consequences.

Резюме:

Анализът и управлението на риска се превъртаха в неотделима част от управлението на процесите във фирмите. Познаването на риска, оценяването на вероятността той да се превърне в реалност, щетите, които би нанесъл са само някои от дейностите при осигуряването на надеждността и безопасността на производствените процеси. Очевидно е, че само тези няколко стъпки не са достатъчни за холистичното управление на процесите. Необходими са и проактивни дейности, чрез които факторите създаващи риск за оборудването да бъдат елиминирани или минимизирани техният ефект. Докладът е посветен на ролята и мястото на предсказващата поддръжка на оборудването в контекста на намаляване на негативното влияние на рисковите фактори върху процесите. Обектът на изследването е конвертор за производство на блистерна мед, тип "Пиърс-Смит". Изследвани са видовете разходи, свързани с работата на конвертора в контекста на неговата експлоатация по отношение както на производителност, така и по отношение на рандемана, работно време и др. Оценени са възможните рискове - технологичен, производствен,

екологичен и пазарен и тяхното влияние върху представянето на фирмата и работата на конвертора. Използван е методът Failure Mode Effect Analysis (FMEA) и е идентифициран технологичният риск с най-висока стойност на Risk Priority Number (RPN). Предложени са дейности за засилване на контрола и мониторинга на следните фактори - дебелина на зидарията, зонирание на местата с изтъняла зидария, количеството вдухван въздух, температурата на плавката, съдържание на серен диоксид. Оценено е нивото на риска при тези фактори и идентифициран като обект на засилен контрол и наблюдение "Зоните с изтъняла зидария около запушените фурми за вдухване на въздух".

Принос:

Научно приложен характер

III.	11.	Тенчев. Д., Г. Кондев., Приложение на QFD при подбора на оборудване в дърводобива.	Доклад, XV Международна научна конференция "Управление и устойчиво развитие". 22-24 март 2013, Юндола
------	-----	--	---

Резюме:

Дългосрочното конкурентноспособно развитие на организацията зависи в голяма степен от това дали ефективно и ефикасно тя използва своите ресурси за удовлетворяване на всички заинтересовани страни. Клиентите от друга страна са и ключов елемент за настоящ и бъдещ успех, тъй като те в крайна сметка оценяват качеството на предоставяните им продукти и услуги. Динамичната икономическа среда изисква от организациите пълно разбиране на техните потребности и очаквания и стремеж към по-силно обвързване с предлаганите продукти. През последните десетилетия, качеството е фактор, който определя поддържането на висока конкурентноспособност в дългосрочен план. Бързото изучаване на потребностите на клиента, налага системно управление на качеството, което още повече изисква използването на ефективни инструменти и техники в тази посока. Внедряването на методи като разгръщане функциите на качеството (QFD) е техника, насочена към нуждите и очакванията на клиентите. В доклада е представено приложението на подхода QFD по отношение на правилното подбиране на оборудване на дърводобивната промишленост с оглед повишаване на работоспособността и продуктивността на хората, работещи в този сектор в контекста на реалното използване на техниката в специфични експлоатационни условия. От направените коментар, анализ и изводи се подчертава, че пълното познаване на клиентските изисквания по отношение на начина на използването на оборудването, позволява на производствените и търговските фирми да оптимизират мащаба на дейността си и по този начин да оптимизират и разходите за своята дейност без да намалят клиентското удовлетворение и като бъдат най-близко до очакванията на своите потребители.

Принос:

Научно приложен характер

III.	12.	Стефанов., В., Д. Тенчев, Управление на логистичните вериги в помощ на удовлетворение на клиентите	Доклад, Юбилейна международна конференция - 50 години катедра Икономика и стопанско управление, ХТМУ, София 03.06.2013. Изд. Academic Publications, Ltd, ISBN 978-954-2940-12-8, DOI: 10.12732/2940128 стр.39
------	-----	--	---

Abstract

The article focuses on the relationship between logistics chain management material and information flow in customer satisfaction. Described the essence of the logistics chain, the links between the different units and different orientations of customers regarding selection product, describes the different phases in which the product of the main raw materials are converted into finished product. An example is a supply chain for the production and

distribution of mass serial product described are key moments in shipping, handling, storage and shipment of the product to achieve his "hands" of the client.

Резюме:

Логистичните вериги са тези, които в максимална степен осигуряват удовлетворението на клиентите. Построени в зависимост от сектора в който функционират, те често обхващат и пресичат и други области в бизнеса, дори нетипични за съответния бранш. Хранително вкусовата промишленост се осигурява от различни по характер стопански субекти - от производителите на суровините за хранителните стоки, през преработвателите, през производителите, през транспортните фирми, през складовете, през магазинната мрежа до клиента. В тази верига за добавяне на стойност, освен оптималното управление на материалния поток е необходимо и съблюдаването на редица допълнителни изисквания, свързани с безопасност на храните - правила и норми за отглеждане на селскостопанските суровини (мляко, месо, зърно, зеленчуци, плодове и прочее), за обработване на суровините, за производство, складиране, съхранение и прочее. Системата от стандарти НАССР в известна степен гарантира безопасността на процесите по отношение на консуматорите, но като че ли това не е достатъчно за тях. Важен фактор за повишаване на клиентското удовлетворение е и оптималното осигуряване на пакета продукт/услуга, към което могат да бъдат причислени и редица характеристики от маркетинговата концепция - достъпност, цена, подходящи разфасовки и др.

Принос:

Научно приложен характер

III.	13.	Тенчев, Д., Стратегията "Син океан" - реалност или просто мечта,	Доклад, Юбилейна международна конференция - 50 години катедра Икономика и стопанско управление, ХТМУ, София 03.06.2013. Изд. Academic Publications, Ltd, ISBN 978-954-2940-12-8, DOI: 10.12732/2940128, стр.97.
------	-----	---	---

Abstract: The contemporary companies operate in high turbulent and very competitive environment. To be successful they have to develop and launch high innovative products and services and to compete with the rest of the market players. In that article we try to comment briefly the key points of the Blue Ocean strategy and to make a parallel between it and other management approaches. In the same time we tend to realize some conclusions faced to thesis - "Is that really true that any products or services could be planned as a Blue Ocean, or they are simply a successful result, predetermined by the situation and business environment?"

Резюме:

Докладът е посветен на една от съвременните теории и подходи за създаване на изключително конкурентно предимство, което обезсмисля усилията на другите участници на пазара. Самият подход Син океан е обект на множество критики от редица автори. Посочени са слабости, които са релевантни. Например, че няма практически насоки как да бъде изградена такава стратегия и да бъде доведена до успешен резултат. Основната теза в доклада е, че всъщност ние нямаме никакви доказателства за това дали изграждаме действаща стратегия за Син океан до момента, в който тя наистина не се превърне в такава. Посочени са редица примери за това как иначе иновативни и предварително посочени за успешни продукти и компании са се провалили, като се набляга на факти, че при демонстрирането на подхода се използват исторически казуси - Форд, Саутуест еърлайнз, Цирк дю Солей и др., за които се твърди че са постигнали такава стратегия, но към момента на реализацията на техните намерения това едва ли е било заложено с този контекст. Материалът в известна степен представлява критика на стратегията Син океан и предлага по-задълбочено обмисляне на изграждането на стратегии, насочени към постигане на

висока конкурентоспособност, съобразени с новите условия в света - глобалната комуникация, нелоялната конкуренция и копиране на модели и т.н.
Принос:
 Научно приложен характер

III.	14.	Шилев, Св., Д. Тенчев, Проблеми в управлението на бизнеса на международни компании в България, по примера на "Боуви - България" ЕООД,	Доклад, Юбилейна международна конференция - 50 години катедра Икономика и стопанско управление, ХТМУ, София 03.06.2013. Изд. Academic Publications, Ltd, ISBN 978-954-2940-12-8, DOI: 10.12732/2940128 стр.320.
------	-----	--	---

Abstract

Successful company's performance strongly depends from the business environment. In the same time there are many internal circumstances impact to the organization's efficiency and effectiveness. As a part of the EC, Bulgaria has many economical problems and financial constrains. International companies which operates on the Bulgarian market has to overcome the obstacles and avoid mistakes faced to the business. In this paper staff we discuss how it is possible to be on the business, based on the successful case of Bovie Bulgaria Ltd.

Резюме:

Влиянието на заобикалящата бизнес среда оказва силно въздействие върху представянето на организациите. Независимо от техния характер като бизнес, националност, размер, бранш, те трябва да се съобразяват с основните фактори и да се адаптират към условията. Ситуационният мениджмънт е необходим в пълна степен за успешното функциониране на българския пазар. В доклада е представена българска фирма, работеща в интеграция с американски производител на детайли и крайни изделия за медицинско оборудване. В този случай казусът е силно затруднен предвид изключителните изисквания за съответствие с американското законодателство в областта на медицинските апарати и множеството ограничения и рестрикции. Съобразяването с аналогичните български норми и стандарти изисква всеобхватно внедряване на акцентите от двете страни, за да е успешна организацията. Представеният успешен пример от българската реалност е потвърждение за това, че лоялните фирми имат шанс да съществуват, да се развиват и да просперират независимо от условията, правилата и нормите, дори когато оперират в две или повече различни държави. За постигането на тази цел, "Боуви - България" ЕООД е разработило и внедрило система за управление от серията ИСО 9001:2008 и американския стандарт ИСО 13485:2003. В доклада са разписани и ключовите области, в които фирмата работи, за да отговори на изискванията на стандартите - проектиране и дизайн, верифициране на изделията, човешки ресурси, обучения, работна среда, производствен процес и средства за контрол и наблюдение, входяща и изходяща логистика.

Принос:

Приложен характер

III.	15.	Захариев, Ст., Д. Тенчев, Повишаване на качеството на обслужването на студентите в контекста на клиентското удовлетворение,	Доклад, Юбилейна международна конференция - 50 години катедра Икономика и стопанско управление, ХТМУ, София 03.06.2013. Изд. Academic Publications, Ltd, ISBN 978-954-2940-12-8, DOI: 10.12732/2940128 стр.354.
------	-----	--	---

Abstract

The satisfaction of the users is usually connected with fulfilling formal needs and expectations. The mismatch between presented products and/or services and these expectations brings disappointments and unsatisfied. The students are specific group of

category of clients that are using different services in the universities. The administrative services are including a lot of processes which requires investments and have influence not only over the students effectively but also over the universities effectively but also over the satisfaction of the people who are studying there. One of the possible ways to optimize the services at the educational institutions is digitizing of the students identity with electronic cards.

Резюме:

Докладът е посветен на характера на услугата като специфичен вид продукт в контекста на обслужването на студентите по време на тяхното следване в университетите и осигуряване на качеството им на живот при осъществяването на редица услуги във и извън университета. Очевидно е че за изпълнението на редица бюрократични процедури по записване за семестри, плащане на семестриални такси, настаняване в общежития, закупуване на карти за обществен транспорт и други, студентите потребяват много време, което иначе биха могли да използват по ползотворно. Същевременно служителите от университетите изразходват също много време за обслужването на студентите. Предложеният модел за създаване на интегрирана софтуерна система с идентификатор за студента - магнитна карта (носител на персоналната информация) и терминални устройства за въвеждане на кода за достъп за различните видове услуги би облекчил значително бюрокрацията и би съкратило времето необходимо на студентите за тях, като от друга страна би оптимизирало и работата на служителите в университетите, дори и техния брой и в крайна сметка бюджетите на образователните институции.

Принос:

Приложен характер

III.	16.	Бабаджанов, Умидбек., Д. Тенчев, Cotton to Clothes Supply Chain in Uzbekistan, Снабдителната верига от памука до дрехите в Узбекистан	Доклад, Юбилейна международна конференция - 50 години катедра Икономика и стопанско управление, ХТМУ, София 03.06.2013. Изд. Academic Publications, Ltd, ISBN 978-954-2940-12-8, DOI: 10.12732/2940128 стр.388.
------	-----	--	---

Abstract

Cotton is the main material for clothes but given the inherent complexity, do we know how cotton clothes are generated? In this article we overlook the main processes in Cotton supply chain from the field to the clothes industry. Producing pure cotton clothes are largely discussed problem usually from the pricing, quality and consumer value perspectives. In every processes of cotton to clothes supply chain, cotton cloth is tried to save its quality and advantage among the textile industry. We comment the issues from the point of quality assurance of the textile industry trough customer judgment and satisfaction.

Резюме:

Докладът представя веригата за добавяне на стойност (Снабдителната верига) в един от важните за човечеството браншове - производството на дрехи. Идентифицирани са основните фази и етапи на производството от подготовката на полята за засяване с семена за памук, през обработването на посевите, събирането и складирането на памука, предварителната обработка, последващите обработки, тъкането, багренето на платовете, разкрояването и шиенето на дрехите, дистрибутирането на готовата продукция до търговците и най-накрая до ползвателя (клиента) който купува съответното облекло. При анализа се използва концепцията за вътрешния клиент, а именно, че по цялата верига, всеки един участник се явява клиент на предходния и доставчик на следващия. Това представлява по-обобщено прилагане на философията на Процесния подход като в тази последователност са важни изискванията и очакванията на "следващия", за да може изпълнението да бъде възможно най-гладко и без излишни разходи за поправки и доработки. С оглед постигането на това са идентифицирани важните за всеки участник от тази верига изисквания и очаквания

през призмата на качеството и с цел удовлетворяване на крайният клиент. Създаването на обратен информационен поток е една от възможностите за постигане на по-висока ефективност и ефикасност във веригата за добавяне на стойност при производството на памучни дрехи. Разгледан е казусът в Узбекистан и са установени някои особености, на които би трябвало държавното ръководство на тази страна да обърне повече внимание (В Узбекистан собствеността е държавна и цялата памучна промишленост се управлява по този начин). Удължаването на веригата на добавяне на стойност до създаването на повече крайна готова продукция би превърнало Узбекистан от предимно износител на суровина - памук, в износител на изделия с по-голяма добавена стойност.

Принос:

Практико приложен характер

III.	17.	Тенчев Д., Г. Кондев, Конкурентоспособност и клиентско удовлетворение,	Доклад, XI INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE "Management and Engineering ' 13", Science Days - 2013, June 23-26, 2013, Sozopol, ISSN 1310-3946, ISSN 1314-6327, volume 1, p. 516
------	-----	--	--

Abstract.

Summary: The continuous learning of changes in economic conditions and customer requirements in regard to the products and services are key element in the fierce rivalry between the companies. To survive and thrive in such an environment they perceive a new approach, to the systems of quality management, organizational management, innovation, customer satisfaction, etc. Such changes include upgrading the managerial approach, self-evaluation, reformulation of the policy and objectives of the organization. It is a systematic measurement of the parameters of the processes and business results, and even a change of marketing strategy.

Резюме:

Клиентското удовлетворение е трудно измерима категория. Върху усещането влияят множество фактори, които нямат количествена оценка и поради тази причина измерването се извършва опосредствено. Един от факторите, оказващи влияние върху удовлетворението е конкурентоспособността на организацията. Въпреки тази прекалено обща характеристика, нейното съдържание би могло да се "раздоби" на подфактори, от които да се извлекат онези важни за клиента аспекти, водещи до удовлетворение.

Докладът разглежда един процес - "Цикъл за управление на заявката", в който ясно се идентифицират действията както на клиента, очакващ решението на своя проблем, така и действията на различните отдели в организацията по отношение на създаването и предоставянето на високо качество на пакета продукт/услуга. Очевидна е необходимостта от ясно диференциране на задълженията и отговорностите на всеки от отделите, но и на организацията като цяло, защото тя е отговорна за това клиентът да бъде удовлетворен. Разбирането на факта, че процесът по доставяне на висока потребителска стойност не е отговорност само на отделите по продажби е важен елемент в цялостното управление на организациите, който позволява да се дозират адекватно усилията и времето на персонала, за да се постигне и висока ефикасност на дейността.

Принос:

Научно приложен характер

III.	18.	Атанасов Ат., Д. Тенчев, Г. Кондев, Подобряване на качеството на обучение чрез метода на прецедентите при оценяване на знанията на студентите,	Доклад, XI INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE "Management and Engineering ' 13", Science Days - 2013, June 23-26, 2013, Sozopol, ISSN 1310-3946, ISSN 1314-6327, volume 1, p. 117
Abstract. The paper is intended to investigate the application of Case-Based Reasoning/CBR/ method for estimation of the students' knowledge in specific learning domain. The estimations are formed as cases in the CBR system and later are used to form advises to the students and the lecturers in order to improve their knowledge or methods of teaching. Резюме: Модерното обучение а студентите във висшите учебни заведения изисква модерни подходи. Времената на четенето на лекции и изработването на цикъл упражнения по съответната дисциплина вече не толкова ефективно и ефикасно. Съвременните комуникационни канали за обмен на информация и намиране на полезна такава, определят тези методи като безнадеждно остарели. Без наличието обаче на квалифицирани, ерудирани и харизматични преподаватели, дори и съвременните методи ще се окажат не толкова ефективни. Автоматизирането на процеса на оценяване на придобитите знание на студентите в определен учебен курс може да се постигне чрез използването на тестове, което е и в основата на представения модел на прецедентите. Същността му се състои в това, че човешкият опит през годините натрупва познание за справяне с определени проблеми, което в съответните области често е доста близко, а взетите решения имат често приблизително еднакво съдържание. Въвеждането на тези данни дава възможност на базата на сравнение на общи характеристики на даден казус, да се намерят вече решени подобни или близки такива задачи, при което се споделя вече натрупаният опит, а от полза за търсещия е оптимизиране на времето за събиране на информация и вземане на адекватно решение по конкретния случай. Тази концепция е интерпретирана при оценяването на знанията на студентите. На базата на натрупаните отговори по даден въпросник (тест) се обособяват области от учебния материал, където студентите демонстрират високо усвояване на материала и такива, в които се забелязва недостатъчно знания. Тези факти се интерпретират от водещите обучението в контекста на задаване на допълнителни материали за усвояване или заостряне на вниманието през следващи издания на въпросния курс . Докладът цели да сподели натрупаният опит на авторите с цел повишаване на обективността както на процеса на оценяване на знанията на студентите, така и за подобряване на качеството на преподаване и оптимизиране на учебното съдържание и управлението на времето в контекста на оптимално количество предаден учебен материал за определено време. Принос: Научно приложен характер			
III.	19.	Тенчев, Д. Г. Кондев, Повишаване на конкурентоспособността на индустриалното предприятие в условията на неопределеност на бизнес средата	Доклад, XIV Научно-практическа конференция Предпоставки и възможности за индустриален растеж в България, Посветена на 65 годишния юбилей на катедра "Индустриален бизнес" УНСС, 4-5 октомври 2013 УОБ-УНСС Равда, изд. комплекс УНСС, ISBN 978-954-644-494-3 стр. 342
Резюме: Съвременната световна икономическа среда, особено след започналата рецесия в глобален мащаб през 2008-2009 година създаде изключителни трудности както пред			

националните икономики, така и пред бизнеса на различните организации. Дори и в момента на практика е невъзможно да се прогнозира обективно какво ще е изменението на параметрите на бизнес средата, за да се развият адекватни управленски стратегии. Независимо от високата турбулентност съществуват някои ключови концепции, които са доказали своята работоспособност и като цяло се влияят относително слабо от икономическата рецесия. Обект на представения доклад са възможностите, които биха могли да бъдат използвани за да се разработят и развият подходящи дейности за утвърждаване на силните страни на организациите и намаляване на негативното влияние на заплахите с оглед повишаване на конкурентоспособността им. Такива са: традиционният бенчмаркинг, моделите за самооценка в контекста на организационното съвършенство, създаването на уникално конкурентно предимство, инвестициите в иновации, инвестициите в хората и др. Представен е един успешен пример от българската практика, при който някои от изброените подходи е дал превъзходен резултат.

Принос:

Научно-приложен

III.	20.	Кондев, Г., Д Тенчев, Влияние на наградата за качество "Малкълм Болдридж" върху представянето на фирмите,	1. Стоковедната наука традиции и актуалност, XII Юбилейна научна конференция с международна участие, Икономически университет Варна, кат. Стокознание, 24-25 Октомври, 2013, Варна, ISBN 978-954-8760-51-5, стр. 123.
------	-----	--	---

Резюме:

Американската награда за качество „Малкълм Болдридж“ има за целта да стимулира и подпомогне американските компании да подобрят своето представяне, за да могат да оцелеят в ожесточената конкурентна борба. Оценяването се извършва чрез оценка на постиженията им в седем ключови области като: Лидерство, Информация и анализи, Стратегическо планиране на качеството, Развитие на човешките ресурси, Управление на качеството на процесите, Резултати свързани с управление на качеството на операциите, Удовлетворяване на потребителските изисквания. Наградата е мощно средство, което помага на лидерите да идентифицират собствените възможности за подобрения, като първостепенна задача на организациите е да анализират получената информация, за да успеят да постигнат т.нар. „организационно съвършенство“.

Принос:

Приложен характер

III	21	Тенчев, Д., Г. Кондев, Ключови принципи свързани с работата по подобряване качеството на продукцията в химическата и металургична промишленост	, XXI Международен симпозиум "Управление на топлоенергийни обекти и системи", Съюз по автоматика и информатика "Джон Атанасов" при Федерация на научно-техническите съюзи, 7-8. ноември, 2013р Банкя, стр. 27
-----	----	---	---

Резюме:

Осигуряването на качество на химическата и металургичната промишленост е сериозен процес, който се подчинява на общовалидни принципи и правила, действащи във всички сектори на икономиката и живота на съвременната цивилизация. Хаотичен подход при реализирането на тази цел е безсмислен и демотивиращ фактор, влияещ както върху представянето на организациите, така и върху персонала им. Липсата на системност и адекватност похабява ресурсите на организациите и съществено влошава конкурентоспособността им. Принципите насочени към Организацията на

работата по качеството слагат ред и приоритети при осъществяването на подобрения свързани с качеството. Принципите за Осигуряване на работата по качеството, акцентират върху онези идентифицирани потребности на клиенти и потребители, които ако бъдат посрещнати, предопределят успеха на фирмите и това в контекста на импелентирането на действията свързани с осигуряване на качеството. Принципите за контрол на качеството, фокусират усилията и действията върху обектите - източници, причини, превенция на несъответствията и прочее, а правилата дефинират най-адекватните подходи при реализацията на контрола на качеството. В материала са представени и осемте ключови принципа на философията Управление чрез тотално качество, които при задълбочено разглеждане и прилагане позволяват да се постигнат изключителни успехи по пътя към Бизнес съвършенство и перфектно представяне.

Принос:

Научно-приложен характер.

III	22	Тенчев, Д., Г. Кондев, Конкурентоспособност и развитие на организациите - път за просперитет	Перспективи пред индустриалния бизнес, Международна научна конференция, посветена на 60 год. юбилей на катедра "Икономика и управление на индустрията, 6-7 декември, 2013, Варна, изд. "Ико-консулт", Варна, ISBN 978-954-8235-09-9, стр. 34-37.
-----	----	--	--

Резюме:

Постигането на висока конкурентоспособност на бизнеса е ключов фактор за повишаване на представянето на организациите, а резултатът несъмнено рефлектира върху печалбата им и предопределя благосъстоянието на техните служители и работници. За да се стигне до ниво секторна и фирмена конкурентоспособност е необходимо да се изясни връзката между различните нива в национален мащаб и в контекста на глобализацията на света. В доклада са разгледани и представени гледните точки на изявени специалисти в областта на конкурентоспособността и са изведени ключови дефиниции за национална конкурентоспособност, които отчитат различни фактори, като евтината работна ръка, природните ресурси, протекционистката политика на държавите и др. На базата на направените анализи е направен извода, че индустрията е тази която дефинира конкурентоспособността на държавата. Представени са ключови концепции предопределящи определянето на конкурентното предимство - Тристепенния анализ на продукта (пакета продукт/услуга), Потребителска стойност/цена и концепцията за Добавената потребителска стойност. В контекста на клиентското удовлетворение са коментирани и теорията за Маркетинг микса от гледна точка на производител (доставчик) и гледната точка на клиента - 4 С. Направен е преглед на статистически данни и отчетни доклади на различни автори относно икономическите параметри на Република България и тяхната връзка с националната конкурентоспособност.

Изведени са някои насоки за подобряване и повишаване на националната конкурентоспособност - привличане на инвестиции в стратегически сектори на страната, Прилагане на политика и стратегия за насърчаване на иновациите в избраните сектори, Повишаване на благосъстоянието на хората, защото евтината работна ръка отдаван не е предимство, Повишаване на качеството на образованието и неговата адекватност по отношение на потребностите на бизнеса, Въвеждането на политика за непрекъснато усъвършенстване и дори изграждане на навици за такова, Развитие на политика за ограничаване на нелегалния бизнес и др.

Принос:

Научно приложен характер